E D I T U R A S C R I P T U M®

Credință și îndoială

De acelaşi autor
la Editura Scriptum au mai apărut:

Când se încheie jocul, totul se întoarce în cutie
Dumnezeu e mai aproape decât crezi
O dragoste mai presus de rațiune
Toți sunt normali până ajungi să-i cunoști

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ORTBERG, JOHN
Credință și îndoială / John Ortberg. - Oradea: Scriptum, 2011
ISBN 978-973-1813-39-4

28

CREDINȚĂ & ÎNDOIALĂ

JOHN ORTBERG

Editura Scriptum®
Oradea

Originally published in U.S.A. under the title
Faith and Doubt
© 2008 by John Ortberg
Translation copyright © 2011 by John Ortberg
Translated by Scriptum Publishing House
Published by permission of Zondervan, Grand Rapids, Michigan

Ediția în limba română, publicată cu permisiune, sub titlul
Credință și îndoială
de John Ortberg

© 2011 Editura Scriptum®
str. Lăpușului nr. 28, 410264 Oradea - Bihor
Tel./Fax/Robot: 0359-412.765, Tel./Robot: 0259-457.428
E-mail: scriptum@scriptum.ro
Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în limba română.
Prima ediție în limba română.

Cu excepția situațiilor când se specifică altfel, toate citatele biblice folosite sunt traducerea D. Cornilescu. Citatele biblice notate NIV provin din traducerea New International Version. Citatele biblice notate NTR provin din Noua traducere în limba română.

Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.

ISBN 978-973-1813-39-4

Tiparul executat în U.E.

În urmă cu peste treizeci de ani,
studiam împreună cu prietenii mei cei mai buni
la picioarele unui om extraordinar.
Era profesor de limba greacă, avea părul roșcat
și o inimă mare, era modest, extrem de sensibil,
deschis la orice idee nouă, nu se pricepea să spună glume,
dar avea darul de a schimba vieți.
Numele lui era Gerald Hawthorne.

Plin de bunăvoință, el ne-a deschis ochii
spre o lume mai mare și mai plină de înțelesuri.
Am învățat de la el mai mult decât aș putea
să exprim vreodată. Lui îi este dedicată cartea de față,
cu cea mai profundă recunoștință.

Cuprins

Introducere 9
Mulțumiri 13

1. Credință, îndoială și naștere 15
2. De ce să mă deranjez? 27
3. Ce fel de credință contează cu adevărat? 39
4. Dor de casă 55
5. Saltul 67
6. Toată lumea speră 83
7. Tăcerea stranie a lui Dumnezeu 99
8. Când îndoiala degenerează 119
9. Darul incertitudinii 135
10. De ce cred 151
11. Prinzătorul 169

Note 179

Introducere

Îți voi spune secretul meu: eu am îndoieli.

Mi-am petrecut viața studiind despre Dumnezeu, gândindu-mă la El, citind despre El și predicând despre El. Am crescut în biserică. Am urmat cursurile unei universități creștine și după aceea ale unui institut teologic. Am umblat pe calea cea dreaptă și îngustă. Niciodată nu am dus o viață imorală.

Și am îndoieli.

Să-ți mai spun ceva. O parte din mine, dacă după ce voi muri totul se va dovedi a fi adevărat – îngerii vor cânta, moartea va fi înfrântă, se vor citi numele și voi fi și eu acolo – o parte din mine va fi surprinsă. Ia te uită! Totul e adevărat la urma urmei. Aveam îndoielile mele.

Este în regulă dacă ne punem întrebări, cântărim opinii și ne întrebăm cu voce tare?

Este în regulă dacă nu pretindem că toată lumea se împarte în două tabere: cei care se îndoiesc și cei care nu se îndoiesc?

Este oare posibil – poate chiar rațional – să ai credință când ai și îndoieli?

Pentru că am și credință. Și am riscat totul pentru ea.

Iar credința – la fel ca îndoiala – crește în cele mai neașteptate

conjuncturi. În urmă cu câteva luni am primit un e-mail în care mi se cereau o mie de exemplare dintr-o carte scrisă de mine. Era o solicitare fără precedent – din partea unei alte persoane în afară de mama – așa că povestea m-a făcut curios.

E-mailul era de la un tânăr pe nume Kirk, un om foarte capabil și cu o funcție importantă, tată a trei fetițe, cu un viitor strălucit înainte, care în urmă cu un an aflase că suferă de scleroză laterală amiotrofică – boala lui Lou Gehrig.

Însă Kirk era convins că în miezul tragediei, credința este singura lui speranță. Și a decis să-și folosească ultimele luni de viață pentru a invita persoanele pe care le iubea cel mai mult să se gândească la ce contează cu adevărat în viață.

Medicii îi spuseseră că mai are de trăit între doi și cinci ani, însă a murit după nouă luni. Scriu aceste cuvinte în avion, întorcându-mă acasă de la o masă organizată de familia lui, la care au participat sute de persoane și unde am vizionat o casetă video cu Kirk, într-un scaun cu rotile, abia putând să respire, vorbind despre credința lui în Dumnezeu ca unica forță care putea să îl susțină.

Tatăl lui Kirk m-a dus la aeroport. El mi-a spus despre dificultăți din viața lui – cum îi murise mama când el avea patru ani, iar acum, la șaptezeci și ceva de ani, își pierduse fiul. Mi-a spus că fusese cândva agnostic, iar acum devenise credincios.

Nu știu de ce tragedia, care distruge credința în viața unor oameni, dă naștere credinței în viața altora. Suferința ridică întrebări fără răspuns și totodată ne spune că singura noastră speranță trebuie să fie o speranță mai presus de noi.

Există un mister în ceea ce privește credința, la fel cum există și în ceea ce privește viața, un mister pe care nu îl înțeleg pe deplin.

Aceasta este o carte cu titlul nu foarte atrăgător, *Credință și îndoială*, iar cuvântul cel mai important din titlu este cel de la mijloc.

Pentru că cei mai mulți oameni pe care îi cunosc sunt un amestec între cele două.

Și mi se pare o aroganță din partea oamenilor care adoptă oricare dintre pozițiile referitoare la existența lui Dumnezeu și scriu ca și cum orice persoană rațională ar fi de acord cu ei deoarece, bineînțeles, ei nu ar susține o opinie dacă nu ar fi rațională.

Pot eu să fiu credincios și totodată să urmez adevărul oriunde mă conduce el?

Este oare posibil ca îndoiala să fie unul dintre acei oaspeți nedoriți ai vieții care sunt uneori, în circumstanțele potrivite, buni pentru tine?

Aș vrea să știu...

Mulțumiri

Scrierea unei cărți, la fel ca nașterea unui copil, cumpărarea unei mașini la mâna a doua sau ridicarea din pat dimineața, este întotdeauna un act de credință. Scrierea cărții de față nu ar fi fost posibilă fără încurajările și generozitatea Bisericii Prezbiteriene din Menlo Park, care mi-a oferit timpul necesar scrierii, precum și imboldul necesar gândirii.

Le sunt de asemenea recunoscător mai multor persoane care au citit manuscrisul cărții acesteia: lui Chuck Bergstrom, care a stilizat textul; lui Christine Anderson, care m-a încurajat atât de mult; fiicei mele, Laura, care a contribuit cu idei, lectură și bucurie; lui Mark Nelson, care mi-a oferit un punct de vedere documentat, inteligent și însoțit de mici ilustrații caricaturale care mi-aș fi dorit să poată fi incluse în text.

John Sloan este un editor care aduce fiecărui proiect o profundă dragoste pentru arta scrisului și îi sunt recunoscător pentru creșterea pe care o facilitează. Laura Weller a lucrat cu minuțiozitate pentru ca fiecare cuvânt să fie cel potrivit. Și cu fiecare an ce trece sunt din ce în ce mai recunoscător pentru ocazia de a face parte din echipa și comunitatea Zondervan.

Iar Nancy – ea nu numai că a ascultat ideile care stau la baza acestei cărți în timp ce scria la rândul ei alte două, ci totodată îmi este profesor de credință, încredere și bucuriile „incertitudinii strategice".

1

Credință, îndoială și naștere

Cea mai profundă și unica temă a istoriei umane,
în comparație cu care toate celelalte sunt de o importanță secundară,
este conflictul dintre scepticism și credință.[1]
Wolfgang von Goethe

Într-un an, pe aleea înfundată unde locuiam cu familia, în Illinois, trei din cei patru capi ai familiilor vecine au făcut infarct la patruzeci și ceva de ani.

Vă spuneam că e vorba de Illinois, unde emblema statului este cârnatul.

Am observat două consecințe imediate. Una a fost că soția mea a vrut să afle detaliile poliței asigurării noastre de viață. Cealaltă a fost că toată lumea voia să știe ce se află de cealaltă parte, atunci când inima încetează să mai bată. Întrebările referitoare la Dumnezeu, cer, semnificație și moarte dintr-odată n-au mai fost doar niște chestiuni academice.

În acel an mi-am dat seama cât de adânc sunt înrădăcinate atât credința, cât și îndoiala în viața mea. Noi le percepem de multe ori ca noțiuni opuse. Multe cărți aduc argumente în favoarea uneia sau

a celeilalte. Dar, deși în anumite privințe cele două sunt potrivnice, în alte aspecte sunt surprinzător de asemănătoare: ambele au de-a face cu probleme de importanță supremă; ambele apar nepoftite în momente neașteptate; ambele sunt necesare.

Am nevoie de adevăr. Prin urmare, mă îndoiesc. Dacă nu m-aș îndoi, aș fi încă unul din acei fraieri pentru care P. T. Barnum era atât de recunoscător că se nasc la fiecare minut;* aș fi păcălit de orice înșelăciune care mi-ar ieși în cale. Și detest înșelăciunile.

Am nevoie de speranță. Prin urmare, cred. Dacă nu aș crede, aș cădea pradă disperării. Și mă îngrozește disperarea.

Pe lângă credință și îndoială, mai există alegerea. Trebuie să decid ce drum voi urma. Trebuie să „fac pariul".

De ce cred

Dacă ar fi să mă întrebi de ce cred în Dumnezeu, ți-aș spune probabil o poveste despre un bebeluș. El nu marchează începutul credinței mele în Dumnezeu, ci un nou capitol din ea. Nu știam că atunci când va veni un bebeluș în lumea mea, Îl va aduce pe Dumnezeu împreună cu el.

Când am aflat că primul nostru copil e pe drum, eu și Nancy am mers împreună la cursurile Lamaze.** Pentru a le scuti pe viitoarele mame de anxietate, instructorii nu foloseau cuvântul *durere*, ci vorbeau despre *disconfort*, ca de exemplu: „Când se va naște copilul, e posibil să experimentați un oarecare disconfort."

În ziua aniversării a doi ani de la căsătoria noastră, Nancy a început ceea ce avea să fie un travaliu lung de douăsprezece ore. (Toți copiii noștri s-au născut la ocazii notabile, dar niciunul ca Johnny. El a venit

* „În fiecare minut se naște un fraier" este o afirmație atribuită (în mod eronat) lui P. T. Barnum, un om de teatru american. Semnificația este că există (și întotdeauna vor exista) o mulțime de oameni naivi în lume. (n.trad.)

** Lamaze este o tehnică de pregătire prenatală, elaborată de obstetricianul francez Fernand Lamaze ca alternativă la utilizarea intervențiilor medicale în timpul travaliului. (n.trad.)

pe lume pe 2 februarie, ceea ce l-a făcut pe medic să spună că dacă pruncul își va vedea umbra se va întoarce înăuntru, iar Nancy va mai trebui să ducă încă șase săptămâni de sarcină.)*

Trupul Laurei era într-o poziție neobișnuită în uterul lui Nancy (expresia pe care o foloseau asistentele era „cu fața în sus"), așa că partea cea mai grea a capului ei apăsa pe coloana vertebrală a lui Nancy. Fiecare contracție îi producea o durere cumplită. Momentul cel mai groaznic a venit după unsprezece ore și mai multe doze de Ocitocină pentru intensificarea contracțiilor. Medicul, cu o singură mână, a răsucit copilul 180 de grade în corpul soției mele. Nancy a scos un țipăt pe care nu-l voi uita niciodată. Știam că trebuie să spun ceva.

— Iubito – ai un pic de disconfort?

În cele din urmă a fost nevoie de un aspirator cu un dispozitiv special pentru a scoate copilul. (Cei de la cursurile Lamaze ne avertizaseră că procedura aceasta ar putea face craniul să arate ascuțit, dar că acest lucru va fi temporar.)

Dintr-o dată durerea a dispărut, iar noi țineam în brațe micuța cu capul țuguiat și eram complet nepregătiți pentru lumea în care intraserăm. Nancy, care nu manifestase niciodată o atracție deosebită față de copiii altora, ținea bebelușul în brațe și se uita în jur ca o tigroaică.

— Aș fi în stare *să omor* pentru copilul ăsta.

Eu i-am atras atenția că cele mai multe mame ar spune că ar fi în stare *să moară* pentru copiii lor.

— *Să mor*? De ce să vreau să mor? Dacă aș muri pentru ea, atunci nu aș putea să fiu cu ea. Eu aș fi în stare *să omor* pentru ea.

Și s-a uitat în jur, sperând ca cineva să-i ofere șansa de a dovedi că vorbește serios.

Nu era vorba doar de mecanismul corpului ei – deși acesta era uimitor. Nu era vorba doar de dragostea pe care o simțeam dintr-odată pentru această ființă – deși venise ca un torent. Ceea ce mă copleșea era faptul că mă aflam în prezența unui suflet nou.

* În S.U.A. și Canada pe data de 2 februarie se sărbătorește Ziua marmotei, zi în care potrivit folclorului, marmota iese din vizuina ei și dacă își vede umbra se întoarce în vizuină, iar iarna va mai dura încă șase săptămâni. (n.trad.)